

1. Onunla hukukumuz çok eskilere dayanırdı. Bu

I

nedenle onun her şeyini bilir, zihnimde tutardım.

II

Bazen, hele bayramlara yakın, yazıhaneye mutlaka uğrardı. İçeri her girişinde ona şöyle

III

usulca bakar, sonra çekmeceyi çeker ve dilsizlere

IV

V

özgü biçimde “Ne kadar lazım?” diye işaret ederdim.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Tanzimat Dönemi yazarlarının çoğunda bulanık bir anlatımın yeğlendiği görülüyor.
B) Evin sofasına girer girmez ağır bir dumanla karşılaşmıştı.
C) Eleştirmenin, şiiirlerle ilgili nitelikli değerlendirmelerini içeren kitaba seçtiği isim de tam oturunca kitap çok beğenildi.
D) Bazı meslek dalları son yıllarda pek tercih edilmiyor.
E) Hayatının büyük bir bölümünü başarılarla doldurduğundan son yıllarda üst üste yaşadığı başarısızlıkları kaldıramıyordu.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “say-” sözcüğünün kullanımı ile ayraç içinde verilen anlam uyuşmamaktadır?**

- A) Kendinize külfet saydığınız bu zamanları ileride çok arayacaksınız (önemsemek).
B) Elinizi uzatsanız elde edeceğiniz bir şeyi ona sırt çevirip başkasına kaptırınca çalınmış saymayın (varsaymak, farz etmek).
C) Yüklü para sayıp o uzun zamandır aklındaki antıkaıyı alınca çok mutlu olmuştu (ödemek, peşin vermek).
D) Annesi senelerce babasını nasıl saydı ise o da eşini öyle saymaya ant içmişti (hürmet etmek, değer vermek).
E) Her kitaptan, her büyükten bal alınca arıya saydılar bizi (addetmek).

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ayraç içinde verilen anlamla uyuşmamaktadır?**

- A) Aldığı ikramiye, borçlarını kapamayınca yeni çareler aramaya koyuldu (karşılama, denk gelmek).
B) Sınavda soru ile ilgili aklıma gelen her şeyi yazdım, kâğıtta açık yer kalmadı (boş).
C) Seçtiğin bu renk sana pek gitmemiş, farklı bir tercihte bulunabilirdin (yakışmak, yaraşmak).
D) Ne zaman evine gitsek bize şeker tutmayı ihmal etmezdi (sunmak).
E) Senelerce ticaretle uğraşması sanki üstüne oturmuştu, gözü yalnız parayı görüyordu (erişmek, ulaşmak).

5. (I) Şair, masaya başka disiplinlerin şapkasıyla değil, edebiyatın estetiğiyle ve kendi olarak oturmuş. (II) Şiiirlerinin hepsi, insanın varlık anlamını kurcalayan ve didikleyen şiiirler olmuş. (III) Şairin seçtiği sözcükler, üst perdeden konuşan bir şiiirin ortaya çıkmasını engellemiş. (IV) Ama bu sözcüklerin canlı ve kişilik aynasından sıçrayan sözcükler olduğu belli. (V) Böylece şair, farklı bir şiiirin nasıl oluşturulacağını yeniden hatırlatmayı başarmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı sözcük kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **“Kaldır-” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “Kardeşinden kitapları çalışma masasının üzerinden kaldırmasını istedi.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Kırılabilircek bütün eşyaları ortadan kaldıralım, akşam çocukların eline geçmesin.
B) Misafirlerle beraber el ele verip sofrayı kaldırdılar.
C) Evin yanlarında bulunan çitleri birer metre daha kaldırmak için kolları sıvadılar.
D) Yaptığımız doğal karışım, iki güne kalmadı, onu yaktaktan kaldırdı.
E) Televizyonun önünde bulunan sehpa görüntüyü engelleyince kaldırdık.

7. "Yan-" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Geçen gün piknikte çektiğimiz fotoğrafların pozları yanmış.
- B) Yaşanan bu felakette komşumuzun tarlasındaki bütün ürünleri yandı.
- C) Ufak bir kıvılcımla evin bahçesindeki bütün otlar gözümüzün önünde yandı.
- D) Sobadaki kömürler iyice yanınca oda biraz ısınmaya başladı.
- E) Yanan ormanların yerine yenilerini yetiştirmek için çalışmalar başlatıldı.

8. Aşağıdaki seçeneklerde verilen cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangileri arasında eş seslilik (sesteşlik) özelliği yoktur?

- A) Söylediğimiz son sözler, çevremizdeki herkes arasında bir alay konusu oldu. Düşün için hazırlanan alay, herhangi bir sıkıntı yaşanmadan eve ulaşmıştı.
- B) Üzerinde karâ bir gömlek vardı o gün, çok iyi hatırladığımdan eminim. Yolcular karaya ulaşır ulaşmaz kendilerini bekleyen akrabalarına doğru koşuşturmaya başladı.
- C) Başından ayak burkulması gibi kötü bir olay geçince onu ziyaret etme gereği duymuştuk. Köprüünün ayak kısmında yıpranmalar başlayınca tadilat çalışmalarına ivedilikle başlanmıştı.
- D) Hoşça vakitler geçirdiği çiftlikten ayrılacağı vaktin tez geldiğini düşünüyordu. İleri sürdüğü tezin yanlış olduğunu anlayınca geri adım atmak zorunda kalmıştı.
- E) Tavrını hiç bozmadan seri bir biçimde konuşmaya devam etmişti. Sanatçı o yıllarda seri hâlinde yazdığı eserlerini gazetelerde yayımlıyordu.

9. Aleyhimize giriştikleri bu çalakalem polemikten kârlı çıkacaklarını umuyorlardı.

Altı çizili sözcüğün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Özenle hazırladığımız bu projeye burun kıvrılması, hepimizi olumsuz etkilemişti.
- B) Bazı kuralları göz ardı edip gelişigüzel sınırlar çizmeye kalkışmak, sanatçıları ileri götürmeye yetmez.
- C) Hakkımızda yazılan bazı yüceltici eleştirilere kulak tıkamamız gerekiyor.
- D) İletişim sürecini olumsuz etkileyen unsurların başında yapmacık tavırlar gelmektedir.
- E) İnsanı tanımayan, dalgın ve dikkatsiz aydınlar, sanat ve toplum adına büyük şanssızlıktır.

10. Aşağıda verilen dizelerin hangilerinde birbirine karşıt çağrışımlar içeren sözcükler kullanılmamıştır?

- A) Duyunca sonsuzun sessizliğini
Küçük hesaplarımızın çığılığı susar
- B) Buldum hakikati söylemem kimseye
İçinde yârim var, değmesin nazar
- C) Üzülme sığmazsın geniş yüreğim,
Sevgilinin gönlündeki yerin dar
- D) Sokuluruz biz iki yalnız bu ıssız ovada
Isıtır sözlerin yağarken üstümüze kar
- E) Hapsolmuş içine yazamadığı şiirle
Görünce sevgiliyi ruhum dışarı sarkar

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Konuşmanın ortasında hiçkırık tutunca konuşmasını daha fazla sürdüremedi, yarıda kesmek zorunda kaldı.
- B) Birkaç gün sonra, yazdıklarının yanlış olduğunu fark edince bütün kâğıtları yırttı ve çöp kutusuna attı.
- C) Kapının menteşeleri rüzgâr estikçe gıcırdayıyor ve rüzgâr sesi ile uyumlu bir ezgi oluşturuyordu.
- D) Bu zırlıtyı daha fazla sürdürmelerine tahammülüm kalmamıştı, bu yüzden bir an önce susmalarını istedim.
- E) Çocuk elindeki balonu sobaya yaklaştırdığının farkına varmıştı ki balon o an patladı.

12. Tiyatro sahnede oynanan ancak gösterimi bittikten

I
sonra insan ruhunu okşamaya devam eden bir
II
sanattır. Yazar bu yüzden karakter çiziminden çok
III
ana olayı ve diyalogları sağlamlaştırmaya çalışmalıdır.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I'inci, terim anlamı bir sözcüktür.
- B) II'inci, mecaz anlamı örneklendirmiştir.
- C) III'üncü, genel anlamı bir sözcüktür.
- D) IV'üncü, temel anlamıyla kullanılmıştır.
- E) V'inci, sesteş (eş sesli) bir sözcüktür.

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi nitel anlamlıdır?

- A) Sokak köpeklerine dağıtmak için hazırladığı yemekleri derin bir kaba koyup dışarı çıktı.
- B) Milletimizin daima hür ve bağımsızlık sevdalısı bir ruha sahip olması, yüksek karakterinden gelmektedir.
- C) Ağır ve sert bir maddeden yapılmış olsa da kutu, sağlamlığıyla dikkat çekiyordu.
- D) Bu salon hayli uzun ve geniş, var olan eşyalar burayı doldurmak için yeterli olmayabilir.
- E) Stadyumun eve yakın olması, maç günlerinde gürlüğünün fazla olmasına neden oluyor.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somut anlamlı sözcük, soyut bir kavramı karşılamıştır?

- A) Dizelerinde gerçeği hayale bağlayan sanatçı, bunu ilk kez denemiyordu.
- B) Umut, çevresindeki herkese sürekli hatırlattığı bir duyguydu, onun.
- C) Yufka kalbi dayanamazdı, kötü olayları ondan saklamaya çalışırdık bu yüzden.
- D) Sabahın aydınlığı ile çiftçiler tarlalarına gitmeye başladı.
- E) Her sabah bahçesindeki çiçeklere su veriyor, onların büyüdüğünü görmekten hoşlanıyordu.

3. Somut anlamlı sözcükler, soyut anlama gelecek biçimde ya da soyut anlamlı sözcükler, somut anlama gelecek biçimde kullanılırsa bu sözcükler, mecaz anlam kazanır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir kullanım söz konusu değildir?

- A) Bu ince davranışının altında yatan sebebi herkes merak etmeye başlamıştı.
- B) Kırdığı arkadaşı ile arasını düzeltmek için her şeyi yapmaya hazırdı.
- C) Bu, düşüncelerinizin zamanla çürümesi anlamına geliyor.
- D) Bir çift mandalla astığımız hayalleri oradan alma vaktinin geldiğini görüyorum.
- E) Kendisine uygulanan bu tavra ne üzülmüş ne güvenmişti.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nicel anlamlı bir sözcük, nitel anlama gelecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Yeni başladıkları işin iyi bir gelir getirmesi, işlerine daha da bağlanmalarını sağlamıştı.
- B) Elindeki kırık cetveli gösterip bunu kimin yaptığını sordu.
- C) Bu ince kartonların işe yaramayacağını anlayınca gidip yenilerini aldı.
- D) Dedesi dün akşam küçük bir rahatsızlık geçirince apar topar yanına gittiler.
- E) Bu paketler daha hafif, sen bunları taşı diyerek paketleri elime tutuşturmuştu.

5. Toplumun yazılı olmayan kuralları, bireyin günlük yaşantısına yön vererek etkinliğini gösterir.

Bu cümledeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Öykü, insanoğlunun yazıyı bulmasından sonra ortaya çıkmış bir edebiyat türü olarak değerlendirilebilir.
- B) Dairelerin farklı yerleşimi, apartmanın özgün bir yapıya sahip olmasını sağlamış.
- C) Paragrafı oluşturan cümlelerin anlam yönünü kelimeler belirlemektedir.
- D) Penguenlerin sosyal canlılar arasında yer aldığı hemen herkes bilir.
- E) İnsanlar sadece çiçeklerin renkli bitkiler arasında olduğunu düşünmesi, büyük yanılgıdır.

6. (I) Araçla yaptığımız iki üç dakikalık yolculuğun ardından yerini köşedeki marketten öğrendiğimiz okula varmıştık. (II) Bizi kapıda karşılayan görevlinin eliyle gösterdiği binaya doğru yürümeye başladık. (III) İçeri girdiğimizde çocukların sınıflarda sessizce ve dikkatli bir biçimde öğretmenlerini dinlediğini gördük. (IV) Koridorun hemen sonunda yer alan odaya yöneldik. (V) Okul müdürü bizi güler yüzlü biçimde karşıladı ve bizden oturmamızı istedi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir sözcük benzetme amacı güdülmeden başka bir sözcüğün yerine kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylamaya başvurulmamıştır?

- A) Meşin yuvarlak ağlarla buluştuğunda bütün stad-yuma görülmeye değer bir sevin hâkim oldu.
- B) O dönemde beyaz perdeye Anadolu'nun çeşitli yörelerinde geçen acıklı hikâyeler aktarılmaya başlamıştı.
- C) Hasan elindeki sarı lirayla eve dönerken kendini yeryüzünün tüm zenginliklerine sahip biri sanıyordu.
- D) O yıllarda bir çıkış kapısı olarak görülen yedi tepeli şehrin büyüüne kapılmamak imkânsızdı.
- E) Belediye ekipleri tarafından kaldırımlara döşenen sarı şeritler, görme engelliler için büyük kolaylık sağladı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir güzel adlandırma yapılmıştır?

- A) Ellerinde birer delikli demirle etrafa koşuşturan Fransız askerleri, o gün Antep halkına merak ve korkuyu bir arada yaşatmıştı.
- B) Karantina İdaresinin kurulduğu yıllarda İstanbul, ince hastalıkla mücadele etmiş ve bunda başarılı olmuştu.
- C) Avrupa Fatih, yirmi birinci şampiyonluğuna yürürken önündeki engelleri bir bir aşırıyordu.
- D) Kurtuluş Savaşı yıllarını anlamak için öğretmenimiz Mehmet Âkif'i okumamız gerektiğini belirtmişti.
- E) Önündeki tabağı bitirdikçe çocuğun yüzüne kan geldi.

9. (I) O gün bir gök gürültüsü uyandırdı bizi. (II) Bir savaş sahnesini andıran gürültünün ardından bir süre kendimize gelememiştik. (III) Ağaçların da bizi koruyacak hâli yoktu; başlarını ellerinin arasına almış ve usulca sinmişlerdi. (IV) Yeryüzüne değen ufak damlaların ardından burnumuza toprak kokusu gelmeye başladı. (V) O sırada bize kucak açmış bir kaya kovuşu görmüştük, hemen oraya doğru koşup yağmurun dinmesini bekledik.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde insana ait özellikler cansız bir varlığa aktarılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Herkesin bir hikâyesi vardır, dedi dedem ve oturduğu siyah deri koltukta geriye yaslandı. (II) İki kolunu yanlara açarak gerindi. (III) Çevresinde olgun ama sert biri olarak tanınırdı. (IV) Aniden toparlandı ve bakışlarını bunu bilen ve karşısında iki büklüm oturan adamın üzerine dikti. (V) Adamın oturduğu yerde omuzları küçülmüştü; çocuk kadar kalmıştı, tedirgindi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde doğadan insana aktarma yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. O sabah evden erkence çıkıştım. Her tarafı delik I deşik olmuş sokaklarda yürüyordum sanki. Yolların II kenarlarına sıra sıra dizilmiş ağaçların cılız ve kuru III dalları, bir çaresizin göğe yükselen güçsüz kolları gibi IV V uzanıyordu sağa sola. Sanki bir şeyleri delip geçecekti.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi niteleyicisiyle verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Üzerinde su damlacıkları olan çiçeğe doğru eğildi. Sapsarı çiçeğin üzerinde kıpkırmızı şeritler vardı. I II Desenine rağmen üzerindeki su damlacıkları berrakti. Çiçekte bu, dalında durduğu gibi durmuyordu işte. Biraz çiçeklik bulaşmıştı yüzüne. O, profilden hep III hüzünlü ve güzel görünürdü. Onu böyle izlemeyi IV V severdi.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi niteleme göreviyle kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme, oluşumu bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Çıkılan yolda sağ salim sona yaklaşmak, insanın güvenini tazeliyor.
- B) Bayram yaklaştığında köydeki çocuklar aileleri ile üst baş satın almaya giderdi.
- C) Babam, doktora görüldükten sonra vücudunda ağrı sızı kalmadığını söyledi.
- D) Bu iş er geç başa gelecekti, diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışması hepimizi üzmüştü.
- E) İnsanların az buçuk anladıkları konular hakkında o konunun uzmanıymış gibi konuşmaları, kendilerini zor durumda bırakıyor.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başlarına kullanılamaz?

- A) Eğri büğrü yolları geçtikten sonra karşımızda bir halı gibi uzanan denizi görmüştük.
- B) Geçtiğiniz onca acı tatlı günün hatırına bu küslüğe bir son vermeniz gerekiyor.
- C) Bu konuda yalan yanlış değerlendirmeler yapmak geri dönülmez hatalara yol açabilir.
- D) Köylüler, yağmurdan korunmak için çatıların üstüne delik deşik kilimler sermişlerdi.
- E) Görevlilerin makam odasına paldır küldür girmeleri, kabul edilebilir bir şey değildi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte kullanılmıştır?

- A) Çalışanlar çabaladıkça işler iyiye gideceğine daha kötü oldu ve buna akıl erdiremediler.
- B) Memurlar bir parça Fransızca öğrenebilmek için çok sıkıntı çekiyor, akla kararı seçiyordu.
- C) Türkiye'nin dört bir yanını gezen yabancıların, gördükleri güzellikler karşısında ağız açık kaldı.
- D) Doktor, hastanın içinden geçenleri gözlerinden okuyarak söze karıştına pişman olmuştu.
- E) Evdeki herkes o gün akşamı sessiz sedasız bekledi, kimse elini işe sürmedi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, anlamına uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) Evin düzenindeki inceliklerde Türk kültürününengin zarafeti göze çarpıyordu.
- B) Dersin sonlarına doğru yorulsa da öğretmenini can kulağıyla dinliyordu.
- C) Makine üzerine çok kafa tutmuştu ancak karışık donanımını bir türlü çözememişti.
- D) Bu köyde kadınlar akşam yemeğinden önce bir araya gelir, geç vakitlere kadar çene çalarlardı.
- E) Bu işe çanak tutmasına izin vermeyeceğimiz konusunda fikir birliğine varmıştık.

5.

- I. Bugünün işini yarına bırakma.
- II. Çanağa ne doğrarsan kaşığında o çıkar.
- III. Yaşı at pazarında sorarlar.
- IV. Bir baş soğan bir kazanı kokutur.
- V. Çürük tahta çivi tutmaz.

Yukarıda verilen atasözlerinin hangisinde kinayeli söyleyiş yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde mecazlı söyleyiş yoktur?

- A) Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.
- B) Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- C) Arpa verilmeyen at, kamçı zoruyla yürümez.
- D) Eşeği dama çıkararak, yine kendi indirir.
- E) Domuz derisi post olmaz, eski düşman dost olmaz.

7. Türkçede birini işinden etmek, işinden atmak durumu için "ekmeğinden etmek"; güçlkle ve ivedi olarak bir

yere sığınmak, kaçmak durumunu anlatmak için "başı darda kalmak"; başladığı bir işten geri dönmek

II durumunu anlatmak için "adımını geri atmak";

III koruması altına almak, himaye etmek durumunu anlatmak için "kol kanat germek" ve ertelemek, tehir

IV etmek durumunu anlatmak için "geriye bırakmak"

V deyiminden faydalanılır.

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangisinin kendinden önceki açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V